

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/158/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418203721
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1418203721.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobkyne: N.. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X, X., proti žalovanému: Okresný súd Bratislava IV, Saratovská 1/A, Bratislava, o určenie, že právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 CSP nezaniklo, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27. mája 2021 č.k. 25C 35/2018-131 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca, právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 CSP nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR, z uvedeného dôvodu mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd dôkaz nevykoná, ak strana nezloží preddavok na znalca, o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania, zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Po právnej stránke posúdil vec podľa § 137 CSP, § 253 ods. 1, 3 CSP. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že Okresný súd Bratislava IV vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode uznesením č.k. 13P/327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 vo veci nariadil znalecké dokazovanie a vykonaním znaleckého dokazovania poveril znalca T.. P. L.. Otcovi N.. J. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia a matke N.. P. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. V zákonom stanovenej lehote N.. J. T. podal voči znalcovi námietku zaujatosti. Podľa žalobkyne mal súd povinnosť o nej rozhodnúť do 7 dní, avšak rozhodol až po 5-tich mesiacoch uznesením zo dňa 15.11.2017, č.k. 13P/327/2014-903. Žalobkyňa, ktorá vychádzala z čl. 11 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ktorý upravuje povinnosť, podľa ktorej súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 2 ods. 1 a neuhradila preddavok na znalca vo výške 250 eur, mala za to, že dôkaz vyplývajúci z posudku vypracovaného znalcom, o námietke ktorého súd nerozhodol v zákonom termíne, nemôže byť považovaný za zákonne

nadobudnutý dôkaz. Tvrdila, že konala v právnej istote, že súd nezohľadní skutočnosti a dôkazy vyplývajúce z posudku získaného v rozpore so zákonom. Ako dôsledok skutočnosti, že súd nerozhodol o námietke voči znalcovi v zákonnej lehote 7 dní očakávala, že súd bude postupovať podľa § 253 ods. 3 CSP, podľa ktorého, ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná. Uviedla, že na skutočnosť, že nepovažuje za zákonne nadobudnutý dôkaz, ktorý vznikol z nezákonne nadobudnutého dôkazného prostriedku opakovane súd informovala a žiadala, aby uznesenie č.k. 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 zrušil. Konštatovala, že Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. E-1483959217 nariadil výkon rozhodnutia zrážkami uvedenej sumy zo mzdy žalobkyne u platiteľa mzdy J. L., H..U.. X.. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27.06.2018, č.k. E-1483959217 jej sťažnosť zamietol s odôvodnením, že sú splnené všetky predpoklady pre nariadenie výkonu rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Podľa názoru žalobkyne sa krajský súd právne nevysporiadal so skutočnosťou, pre ktorú dobrovoľne neuhradila preddavok na znalca. Žalobkyňa je presvedčená o tom, že bolo potrebné uviesť dôvody, pre ktoré nemal Okresný súd Bratislava IV povinnosť postupovať podľa § 253 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd dôkaz nevykoná, ak strana preddavok neuhradí. V žalobe ďalej uviedla, že za predpokladu, že súd dospeje k názoru, že nemá právo na uplatnenie § 253 ods. 3 CSP, je potrebné uviesť, kedy toto jej právo zaniklo, či vôbec nikdy v minulosti nevzniklo a za akých okolností a v akom čase sa to udialo. Podľa žalobkyne, ak súd dospeje k záveru, že Okresný súd mal postupovať podľa § 253 ods. 3 CSP, potom je potrebné, aby súd uznesenie č.k. 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 zrušil, pretože súd nerozhodol v zákonom stanovenom termíne 7 dní o námietke zaujatosti N.. J. T. voči znalcovi a tak nevznikla zákonná povinnosť žalobkyne zložiť preddavok na znalca. Ak žalobkyňa neuhradila preddavok na znalca, súd mal povinnosť dôkaz nevykonať. Žalobkyňa ďalej uviedla, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože predmetná určovacia žaloba je procesne jediným vhodným nástrojom, ktorý vyrieši v budúcnosti možný spor o tom, či sa právo vyplývajúce z ust. § 253 ods. 3 CSP vzťahuje aj voči jej osobe, pretože rozhodnutie súdu v konaní 13P 327/2014 o nariadení výkonu rozhodnutia vo veci jej nezaplatenia preddavku na znalca vo výške 250 eur zrážkou zo mzdy Uznesením č.k. E-1483959217 zo dňa 16.05.2016 vnieslo právnu neistotu, ktorú je potrebné odstrániť. Je toho názoru, že súd bol povinný postupovať podľa § 253 ods. 3 CSP.

3. Súd prvej inštancie skonštatoval, že obsah žaloby sa týka konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 13P 327/2014, žalobkyňa žalobný návrh (petit) naformulovala vo všeobecnosti, a takto k nemu aj pristupoval, nakoľko je obsahom žalobného návrhu viazaný. Uviedol, že určovací návrh je prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené, takže jeho cieľom je zásadne poskytnutie preventívnej ochrany. Inými slovami, určovacia žaloba má preventívnu povahu a má poskytnúť ochranu právnomu postaveniu žalobcu skôr, ako dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Judikatúra zároveň dáva odpoveď, kedy nie je daný naliehavý právny záujem na určení, a to spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu, resp. ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Konštatoval, že Okresný súd Bratislava IV vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Vykonaním znaleckého dokazovania poveril znalca T.. P. L.. Otcovi N.. J. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. Matke N.. P. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. E-1483959217 nariadil výkon rozhodnutia zrážkami uvedenej sumy zo mzdy žalobkyne u platiteľa mzdy J. L., H..U.. X.. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27.06.2018, č.k. E-1483959217 jej sťažnosť zamietol s odôvodnením, že sú splnené všetky predpoklady pre nariadenie výkonu rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Mal za to, že žalobkyňou uplatnené žalobné návrhy jej už žiadnu preventívnu ochranu poskytnúť nemôžu. Poukázal na to, že určovacia žaloba je prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené.

4. K bodu 1. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca, uviedol, že vo všeobecnosti (tak ako si žalobkyňa tento nárok uplatnila), jej právo vyplývajúce z Civilného sporového kódexu ust. § 253 ods. 3 v znení: „ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná“, za platnosti a účinnosti zákona 160/2015

Z.z. nezaniklo. Jedná sa o univerzálny právny predpis vzťahujúci sa na všetky konania počas platnosti tohto zákona. Mal za to, že právo žalobkyni nemohlo vzniknúť na začiatku jej života, keď zákon č. 160/2015 Z.z. je platný a účinný od 01.07.2016. Skonštatoval, že súd nie je zákonodarca, aby na základe určovacieho návrhu žalobkyne určoval, že jej právo vzniklo, nevzniklo, zaniklo a nemôže meniť platnú právnu úpravu. Určovacím výrokom sa nepriznáva procesné právo.

K bodu 2. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že jej právo na ust. § 253 ods. 3 CSP nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR uviedol, že súd v tomto konaní nie je oprávnený určiť, že právo žalobkyne nebolo voči nej uplatnené (ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná), keď v žalobnom návrhu žalobkyňa tento nárok nešpecifikuje a predovšetkým, súd nie je oprávnený, nemá kompetenciu do minulosti určovať, že právo žalobkyne voči nej nebolo uplatnené. Mal za to, že toto bol oprávnený posudzovať odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Uviedol, že vo všeobecnosti, ak strane sporu zo zákona vyplýva, že ak v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná, tak je to univerzálne zákonné ustanovenie a pre strany sporu platí.

K bodu 3. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že z uvedeného dôvodu (bod 1 a 2) mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd dôkaz nevykoná ak strana nezloží preddavok na znalca o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania uviedol, že tento určovací nárok je takisto všeobecný, postup súdu pri nezložení preddavku na znalecké dokazovanie vyplýva zo zákona, súd nemôže určovať ako mal postupovať súd v inom konaní (rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť stranám konania), nakoľko na takýto postup nemá kompetenciu. Skonštatoval, že hodnotiť postup súdu prvej inštancie v ktoromkoľvek konaní prináleží odvolaciemu súdu.

5. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že formuláciu žalobného návrhu na určenie, či tu právo je, alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť konkrétny aktuálny právny stav v prítomnom čase. Nie je prípustné určovať práva do minulosti, tak ako sa to žalobkyňa domáha vo svojom žalobnom návrhu, keď rozsudok určuje existenciu/neexistenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia. Konštatoval, že žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáha určenia právnej skutočnosti. Žaloba na určenie právnej skutočnosti je prípustná výlučne vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Ide napríklad o žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 ZP), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ZoDD), žaloba na určenie neplatnosti výpovede z nájmu (§ 711 ods. 6 OZ) a odporovacie žaloby (§ 42a OZ). Pri určení právnej skutočnosti sa určuje, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti len za predpokladu, že tak vyplýva najmä z hmotného práva. Podľa prvoinštančného súdu sa o takýto prípad v posudzovanej veci nejedná, nakoľko žalobný nárok žalobkyne nemá oporu v hmotnom práve. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou a v nej uplatnenými nárokmi domáha určenia práva vyplývajúceho jej z Civilného sporového poriadku. Podľa názoru súdu prvej inštancie aj za predpokladu, že by žalobný návrh bol formulovaný s odkazom na konkrétne konanie vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 13P 327/2014, by žalobe žalobkyne nebolo možné vyhovieť vzhľadom k tomu, že súdu tej istej inštancie neprislúcha a nie je v jeho kompetencii konštatovať, či v inej právnej veci vedenej na tom istom súde došlo k procesným pochybeniam a či súd konal nezákonne. Hodnotenie procesného postupu sudcu vrátane jeho rozhodovacej činnosti patrí do výlučnej kompetencie nadriadeného súdu a to na základe podaných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedla, že dňa 19.07.2018 doručila na Okresný súd Bratislava IV., „Určovaciu žalobu“, v ktorej žiadala súd, aby rozhodol, či tu jej právo na ust. § 253 (3) CSP je, alebo nie. Konštatovala, že v čase doručenia žaloby prebiehalo na tom istom súde konanie vedené pod sp.zn. 13P 327/2014 .V konaní 13P 327/2014 konajúca sudkyňa nariadila znalecké dokazovanie znalcom T. P. L. na návrh protistrany Uznesením 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017, žalobkyňa z dôvodu vážnych právne relevantných dôvodov preddavok na znalca v lehote nezaplatila a očakávala, že konajúca sudkyňa v zmysle § 253

(3) CSP dôkaz nevykoná. Keďže sa tak nestalo, doručila žalobkyňa žalobu v č.k. 25C 35/2018, ktoré mala viesť žalobkyňa právnu istotu a vedela by aké sú jej povinnosti v konaní vedenom pod sp.zn. 13P 327/2014. Tvrdila, že k porušeniu právneho vzťahu a práva došlo v okamihu, kedy konajúca sudkyňa v konaní sp.zn. 13P 327/2014 dňa 05.11.2018 podala na žalobkyňu trestné oznámenie z dôvodu neúčasti žalobkyne na vyšetrení u znalca T. P. L. v zmysle uznesenia 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017, ktorým súd nariadil znalecké dokazovanie s poukazom na už uvedené, že žalobkyňa preddavok na znalca z právne relevantných dôvodov nezaplatila. Uviedla, že pre ochranu jej práv bolo mimoriadne dôležité, aby v Určovacej žalobe 25C 35/2028 bolo vo veci rozhodnuté v primeranom čase, pretože rozhodnutie v žalobe malo viesť právnu istotu, či tu jej právo na § 253 (3) CSP je a potom by sa nemusela zúčastniť na vyšetrení u znalca a sudkyňa v č.k. 13P 327/2014 by nemohla na žalobkyňu podať trestné oznámenie pre pohrdanie súdom, alebo by súd v určovacej žalobe rozhodol tak, že tu právo žalobkyne na § 253(3) CSP nie je, a v takom prípade by sa žalobkyňa zúčastnila na vyšetrení u znalca, čo by bol opäť dôvod nepodať na ňu trestné oznámenie pre prečin pohrdania súdom. Nesúhlasila so súdom prvej inštancie, že určovacia žaloba má zásadne poskytnúť preventívnu ochranu z dôvodov, že ak by súd prvej inštancie rozhodol o jej žalobe v primeranom čase po doručení určovacej žaloby zo dňa 19.07.2018, potom by nemohol uviesť, že rozhodnutie vo veci už nesplní preventívny charakter a s týmto konštatovaním žalobu zamietnuť. Podľa názoru žalobkyne aj v súčasnosti rozhodnutie vo veci splní svoj preventívny charakter, pretože nebolo rozhodnuté v trestnom konaní v č.k. 3T/1/2021, v ktorom je žalobkyňa obžalovaná z prečinu pohrdania súdom len preto, že nemala právnu istotu, ktorú by do jej života vnieslo včasné rozhodnutie v určovacej žalobe, či tu jej právo na § 253 (3) CSP je, alebo nie je, a teda či sa mala povinnosť zúčastniť na vyšetrení u znalca, alebo túto povinnosť nemala. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na súd prvej inštancie na prejednanie a rozhodnutie vo veci, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a rozhodnúť, či tu jej právo na ust. § 253 (3) je alebo nie je.

8. V podaní označenom ako Doplnenie odvolania proti Rozsudku 25C 35/2018-131 zo dňa 27.05.2021 doplnila odvolanie o vysvetlenie podstaty určovacej žaloby, podľa sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Y. N. T., ktorého citovala nasledovne:

„Podstata a účel žaloby o určenie je eliminovať stav ohrozenia právneho postavenia žalobcu a viesť istotu do neistých právnych vzťahov, ak k odpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak má miesto aj tam, kde sa jej prostredníctvom vytvorí pevný základ právnych vzťahov, ktorým sa dosiahne odvrátenie prípadných budúcich sporov účastníkov. Spravidla nie je opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti. Obsahom žaloby môže byť len určenie (ne)existencie právneho vzťahu alebo práva. Musí ísť o určenie subjektívneho práva vo vzťahu ku konkrétnemu žalovanému. Nemusí ísť vždy o právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, alebo o právo medzi žalobcom a žalovaným Predmetom určenia môže byť len taký právny vzťah (právo), o ktorom môže súd rozhodnúť. Môže ňou byť určené len jestvovanie práva, prípadne právneho vzťahu, existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku; obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti - rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo 32/98, sp. zn. 2Cdo 131/06.

Predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je, že: 1/ účastníci majú vecnú legitímáciu 2/ na požadovanom určení je naliehavý právny záujem (NPZ). Vecnú legitímáciu má zásadne ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Aktívne legitimovaný k žalobe na určenie môže byť aj subjekt, ktorý nie je účastníkom právneho vzťahu (práva), ak sa žalovaný právny vzťah (právo) týka priamo jeho právnej sféry Nie je určujúcim kritériom z hľadiska NPZ žalobcu na požadovanom určení. Podľa požiadavky zákona právny záujem musí byť kvalifikovaný - naliehavý. Rozhodujúci je právny záujem žalobcu a nie záujem žalovaného. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu (poučovacia povinnosť súdu). Zákon vyžaduje existenciu NPZ v čase rozhodovania súdu. Účelom podmienky NPZ je zabrániť vyvolávaniu zbytočných (akademických) sporov bez praktického významu pre ich účastníkov. Naliehavý právny záujem je daný:

1/ predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu - R 17/1972. NPZ na požadovanom určení zakladá aj púha výhražka neoprávneným zásahom do práva

2/ aj tam, kde by sa bez tohto určenia žalobcovu právne postavenie stalo neistým - R 17/1972 Neistotu v právnom postavení subjektu zakladá tiež popieranie práva, a to aj v prípade, že objektívne je toto popieranie práva nedôvodné - rozsudok NS ČR 22 Cdo 2162/99 - SR 5/2001

3/ aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé ovplyvnenie môže spočívať napr. v založení možnosti uplatnenia vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútitelného práva k predmetu určenia - rozsudok NS SR 1Cdo 69/2003

ÚS SR sp. zn. II. ÚS 137/08 - Nesprávne posúdenie otázky NPZ v zmysle, že tento nie je daný, znamená vo svojich dôsledkoch odopretie súdnej ochrany a teda popretie samej podstaty základného práva na súdnu ochranu. Vyplýva to zo skutočnosti, že súd rozhodne o žalobe bez skúmania jej podstaty NS SR sp. zn. 3Cdo 90/2008. Ak odvolací súd žalobu zamietol pre nedostatok NPZ, znemožnil žalobcovi realizáciu jeho procesných práv a teda zaťažil konanie vadou v zmysle §237 písm. f/ O.s.p.“.

Následne zopakovala svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní a namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku naliehavého právneho záujmu, čo spôsobilo odopretie právnej ochrany, a teda popretie samej podstaty základného práva na súdnu ochranu, pretože zamietnutím žaloby vôbec neskúmal jej podstatu.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že je toho názoru, že žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáhala určenia, že procesný postup zákonnej sudkyne a jej rozhodovanie v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 13P/327/2014 v súvislosti so znaleckým dokazovaním bol nesprávny. Uviedol, že takéto hodnotenie neprislúcha súdu tej istej inštancie a nie je v jeho kompetencii konštatovať, či v danej veci došlo k procesným pochybeniam a súd konal alebo nekonal nezákonne. Hodnotenie procesného postupu sudcu, vrátane rozhodovacej činnosti sudcu spadá do výlučnej kompetencie nadriadeného súdu, na základe podaných riadnych, príp. mimoriadnych opravných prostriedkov. Poukázal na § 2 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach, podľa ktorého za podmienok ustanovených osobitnými predpismi je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa, a považuje za absolútne neprípustné, aby sudca hodnotil rozhodovaciu činnosť a následne rozhodol o nesprávnom/nezákonnom postupe sudcu súdu toho istého stupňa v inom konaní. Poukázal na čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s tým, že sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom, teda takýmto rozhodnutím by sudca, ktorého rozhodovacia činnosť bola hodnotená, nebol viazaný a žiadané rozhodnutie v posudzovanej veci by bolo zbytočné a bez právnych účinkov.

10. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/251/2015, naliehavý právny záujem na požadovanom určení je základným procesným predpokladom každej určovacej žaloby, bez jeho existencie je vylúčené zaoberanie sa takouto žalobou vecne, teda súd musí mať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení preukázanú. Určovacie žaloby majú tak podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov a judikatúry opodstatnenia tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva a nie už jeho porušenia. Určovací návrh podľa § 137 písm. c) CSP má charakter preventívnej ochrany práv, keď musí existovať stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má práve rozhodnutie o určovacej žalobe odstrániť, teda naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania a vytvorilo by pevný právny základ pre budúce právne vzťahy. Podľa žalovaného žalobkyňou žiadané určenie, že tu jej „právo na ust. § 253 ods. 3 CSP je“ (I. výrok žalobného návrhu), je úplne neopodstatnené, nakoľko rozhodnutím by sa nevyriešili nijaké sporné otázky medzi stranami konania a rozhodnutie by reálne nemalo žiadne právne účinky v konaní, v ktorom jej malo byť „právo na ust. § 253 ods. 3 CSP“, podľa jej názoru, upreté. Konštatoval, že v prípade, ak by žalobný návrh bol posúdený v zmysle § 137 písm. d), teda že sa žalobkyňa domáha určenia právnej skutočnosti, treba poukázať na to, že takéto určenie jej nevyplýva z nijakého osobitného predpisu. Pri určení právnej skutočnosti sa určuje čo bolo v minulosti, nie nevyhnutne to, čo je v prítomnosti, preto CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti len za predpokladu, že tak vyplýva najmä z hmotného práva, o čo sa v tomto prípade jednoznačne nejedná, a tak je opäť na mieste žalobu v celom rozsahu zamietnuť. K argumentácii žalobkyne v nadväznosti na dĺžku konania uviedol, že už v čase podania žaloby mala žalobkyňa za to, že „právo na ust. § 253 ods. 3 CSP nebolo voči nej uplatnené“, teda že jej právo bolo porušené, v opačnom prípade by sa takéhoto určenia žalobou nedomáhala. Uvedené podľa žalovaného dokazuje aj samotná formulácia III. výroku žalobného návrhu, že „Okresný súd Bratislava IV mal povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 CSP (...) o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení“.

11. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje žalovaný za správne z dôvodov, že žalobkyňa v konaní sp. zn. 13P/327/2014 nebolo upreté „právo na ust. § 253 ods. 3 CSP“, avšak súd postupoval podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku, konkrétne podľa § 2 ods. 1 CMP („Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“), podľa čl. 6 CMP („Súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich

účastníci konania nenavrhlí“), podľa § 35 CMP („Súd je povinný zistiť skutočný stav vecí“) a podľa § 36 CMP („Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí“). Podľa žalovaného súd nielen, že mohol, ale mal výslovnú povinnosť zistiť skutočný stav vecí, a to prostredníctvom dôkazov navrhnutých či nenavrhnutých bez viazanosti na zaplatenie/ nezaplatenie preddavkov na takéto dôkazy. Žalovaný odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu považuje za správne a odvolanie žalobkyne v celom rozsahu za nedôvodné.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu uviedla, že trvá na obsahu a dôvodoch uvedených v odvolaní ,pretože podľa jej právneho názoru aj v súčasnosti je daný, a teda neustále prebieha naliehavý právny záujem na rozhodnutie v určovacej žalobe č.k. 25C/35/2018, pretože ani k dnešnému dňu nebolo právoplatne rozhodnuté o tom, či je žalobkyňa vinná zo spáchania prečinu pohrdania súdom. Vyjadrenie žalovaného považuje žalobkyňa za nesprávne z dôvodu, že o predmetnej veci nemohol rozhodnúť súd vyššej inštancie, tak ako uviedol vo vyjadrení žalovaný, pretože žalobkyňa v č.k. 13P 327/2014 nedoručila žiadne uznesenie - či iné rozhodnutie, voči ktorému bolo možné podať opravný prostriedok na súd vyššej inštancie napriek tomu, že uvedenú vec namietala, o námietke či návrhoch nebolo súdom prvej inštancie nikdy rozhodnuté s poukazom, že nadriadený súd - krajský súd - rozhoduje ako druhý stupeň rozhodovania. Podľa žalobkyne podanie určovacej žaloby malo viesť do celej veci právnou istotu, čo je vždy úlohou určovacej žaloby. V posudzovanej veci išlo podľa žalobkyne o právnú istotu v konaní sp. zn.. 13P 327/2014, úlohou bolo rozhodnutie v určovacej žalobe o tom, či sa mala žalobkyňa povinnosť zúčastniť vyššetrenia u znalca napriek tomu, že nezaplatila preddavok, čo malo podľa žalobkyne následok pre súd, ktorý nemal dôkaz vykonať.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, či tu právo žalobkyne na ust. § 253 (3) CSP je, alebo nie je, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, a z obsahu spisu vyšli najavo, pričom správne vychádzal z výsledkov dokazovania vykonaného v konaní vedenom na súde prvej inštancie a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Vec posúdil správne i po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobu zamietol aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

17. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii

práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

18. V priebehu konania na súde prvej inštancie zostala medzi stranami sporu spornou otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Záver súdu prvej inštancie, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, bol napadnutý aj odvolaním žalobkyne, preto sa odvolací súd v prvom rade zaoberal touto otázkou, ktorá je pre posúdenie veci kľúčová a ostatné právne otázky sa stávajú pre posúdenie veci rozhodnými až v prípade, ak súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem je daný. V opačnom prípade je žaloba už z tohto dôvodu zamietnutá a s ostatnými otázkami sa už nie je potrebné vysporiadať.

19. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

20. Právna teória rozoznáva viaceré druhy súkromnoprávných žalôb, ako aj viaceré kritériá na ich kategorizáciu. Ak je kritérium členenia žalobný návrh (petit), hovoríme o žalobách na plnenie a o žalobách určovacích. Ustanovenie § 137 CSP uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne. Iná žaloba, teda v § 137 neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva, teda hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratorne určenie (ne)existencie práva, či právnej skutočnosti. Normatívny význam ustanovenia § 137 CSP spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb. Podmienkou prípustnosti žaloby na určenie, či tu právo je alebo nie je, je naliehavý právny záujem žalobcu. Prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti musí vyplývať z osobitného predpisu (najmä z hmotného práva); inak je takáto žaloba neprípustná. Pri určovacej žalobe [§ 137 písm. c)] znie žalobný návrh na určenie, či tu právo je (pozitívna určovacia žaloba) alebo či tu právo nie je (negatívna určovacia žaloba). Keďže žalobca v určovacej žalobe tvrdí existenciu alebo neexistenciu určitého práva, znamená to, že vyhovujúci rozsudok vydaný na jej základe bude mať deklaratorne účinky, nie je exekučným titulom a vykonateľnosť nie je jeho vlastnosťou.

21. Všeobecným predpokladom, aby súd žalobe vyhovel, je právny záujem žalobcu, teda záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, teda aby mal zmysel. Pri určovacích žalobách však samotná dôvodnosť skutkových a právnych tvrdení žalobcu ešte neznamená, že prípadný vyhovujúci určovací rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam, teda či bude sporové súdne konanie užitočné alebo naopak, zbytočné. Súdne konanie môžeme chápať aj ako určitú službu poskytovanú štátom žalobcovi za účelom ochrany jeho práv, preto je dôvodné zisťovať, či má pre žalobcu zmysel. Žalobca musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať, ibaže právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Ochranu už porušeného práva môže dosiahnuť žalobou na plnenie. Iba v zriedkavých prípadoch obstoja určovacia žaloba, ak možno žalovať na plnenie. Doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby vychádza preto z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva nedošlo, avšak jeho právo je neisté alebo ohrozené. Stav tejto neistoty alebo ohrozenia možno odstrániť tým, že bude existovať rozhodnutie súdu o existencii(neexistencii) predmetného práva. Doktrínu preventívneho charakteru a interpretačné dôsledky tejto doktríny nie je možné absolutizovať. V mnohých prípadoch ju nemožno vzťahovať na určovacie žaloby, ktoré predpokladajú osobitný predpis, teda kde žalobca naliehavý právny záujem nepreukazuje. Za ojedinelých špecifických okolností nie je vylúčené, že žalobca bude mať naliehavý právny záujem na určení práva aj vtedy, ak právo už bolo porušené.

22. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý je potrebné chápať tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom

užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. Je to tak v prípadoch, keď tvrdené právo už nie je v štádiu neistoty alebo ohrozenia, ale kedy už došlo k jeho porušeniu. Naliehavý právny záujem musí žalobca preukázať, teda žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný a na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnuť dôkazy. Naliehavý právny záujem je súčasťou žalobného nároku. Rozhodnutie o právnom záujme, o tom, či je alebo nie je daný, je meritórne. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby. Žalobca nemá povinnosť preukazovať naliehavý právny záujem na určení (ne)existencie práva, ak právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. V takom prípade žalobca nemá ani povinnosť uviesť v žalobe tvrdenia, že naliehavý právny záujem je daný. Právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú určovaciu žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný.

23. Otázkou naliehavého právneho záujmu sa vo svojom rozhodnutí podrobne zaoberal Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 2ObdoV/11/2019 z 11. decembra 2019, pričom v tomto svojom rozhodnutí poukázal na judikatúru NS SR v tejto otázke, a to rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/136/2009, R 17/1972, sp.zn. 5Cdo/31/2011 a sp. zn. 4Cdo/89/2007, sp. zn. 3Cdo/112/2004 publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 81/2006 a obdobne aj sp. zn. 4Cdo/49/2003 publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č.75/2003, sp. zn. 3Cdo/53/2007, sp. zn. 1Cdo/26/2007, sp. zn. 5Cdo/136/2007, sp. zn. 5Obdo/51/2011, sp. zn. 6Cdo/392/2013 a uviedol, že z vyššie citovanej judikatúry vyplývajú nasledovné závery. Povinnosťou súdu pri skúmaní naliehavého právneho záujmu je posúdiť, či určovací žalobný návrh je vhodným a správne zvoleným nástrojom ochrany jeho práva, t. j. ak neistotu žalobcu v právnom vzťahu je možné odstrániť navrhovaným určovacím výrokom (tu ide predovšetkým o prípady, kedy určovací výrok vytvorí pevný právny základ vzťahu medzi stranami sporu, ktorým sa predíde prípadným sporom o splnenie povinnosti). Otázku existencie, resp. neexistencie naliehavého právneho záujmu treba posudzovať výlučne s ohľadom na právny záujem žalobcu, záujem žalovaného je pri posudzovaní tejto otázky súdom irelevantný. Žalobca má naliehavý právny záujem na určovacej žalobe vždy vtedy, ak nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv alebo oprávnených záujmov iným procesným spôsobom. Ide predovšetkým o prípady, kedy žalobca nemá možnosť podať žalobu na plnenie a kedy má legitímáciu na podanie žaloby na plnenie výlučne žalovaná strana. Aj v prípadoch, kedy žalobca, ktorý podal určovaciu žalobu, má možnosť podania žaloby na plnenie, všeobecne neplatí, že by nebol daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení. Ide predovšetkým o prípady, kedy by žalobou na plnenie nebol vyčerpaný celý predmet konania o určovacej žalobe alebo kedy sa určovacím výrokom rozsudku vytvorí pevný právny základ vzťahu medzi stranami sporu. Určovacia žaloba je tiež neprípustná aj vtedy, ak rozhodnutie o merite sporu by predstavovalo len rozhodnutie o predbežnej otázke podstatnej pre rozhodnutie iného (žalobcom následne iniciovaného) súdneho sporu.

24. Naliehavým právnym záujmom sa zaoberal aj NS SR v rozhodnutí zo dňa 20. marca 2019 sp. zn. 8Cdo/156/2018, v ktorom uviedol, že určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, prípadne právneho vzťahu, existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku, obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom veci, resp. žaloba, že určitá vec patrí do dedičstva (rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

25. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala určenia, teda určenia, že, jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca, právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 CSP nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR, z uvedeného dôvodu mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd dôkaz nevykoná ak strana nezloží preddavok na znalca o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania, zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

26. Správnym bol postup súdu prvej inštancie, ktorý sa v prvom rade zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovaných určeníach v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP. Potrebné preto bolo posúdiť právny záujem žalobkyne, aby bol vyhovujúci rozsudok pre ňu po právnej stránke významný, teda aby mal zmysel. Ako už bolo vyššie uvedené obsahom určovacej žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti. Vychádzajúc z obsahu žaloby ako aj z formulácie žalobných petítov možno konštatovať a súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že žalobkyňa už v čase podania žaloby mala za to, že „právo na ust. § 253 ods. 3 CSP nebolo voči nej uplatnené“, teda že jej právo už porušené bolo. Odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že formuláciu žalobného návrhu na určenie, či tu právo je, alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť konkrétny aktuálny právny stav v prítomnom čase. Nie je prípustné určovať práva do minulosti, tak ako sa to žalobkyňa domáha vo svojom žalobnom návrhu, keď rozsudok určuje existenciu/neexistenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie posúdil vec s prihliadnutím na vyššie uvedené závery (uvedené v bodoch 20-24) a dospel k správneému záveru, keď žalobu žalobkyne zamietol.

27. Odvolacie námietky žalobkyne odvolací súd preto vyhodnotil ako neopodstatnené bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Ani v odvolacom konaní neboli žalobkyňou tvrdené ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04) ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Odvolací súd poukazuje aj na závery prijaté nielen Ústavným súdom SR (sp. zn. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, I. ÚS 241/07), ale aj Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej tiež „ESLP“, veci R. G. c. Španielsku z 21. januára 1999, R. c. Grécko z 29. mája 1997, V. c. Francúzsko z 19. februára 1998), podľa ktorých všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou v spore, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú, ale nevyžaduje sa aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Na ďalšiu argumentáciu strán, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie za vecne správny a napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, nepriznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).